

AZPEITIKO UDALAREN ETA ARANZADI ZIENTZIA ELKARTEAREN ARTEKO “Giza eskubideen urraketak Azpeitian eta azpeitiarren aurka, ikerketa eta zabalpena” alorreko jarduerak bultzatzeko LANKIDETZA HITZARMENA

Azpeitian, 2020ko apirilaren 21ean

BILDUTA

Alde batetik, NAGORE ALKORTA ELORZA, **Azpeitiko Udalaren** partez eta izenean, I.F.K.: 72471832M, eta Azpeitiko Plaza Nagusia, 5ean helbideratua, ekitaldi hau gauzatzeko behar adina ahalordez jantzia.

Beste aldetik, Jokin Otamendi Azurmendi, NAN 15096348E, Aranzadi Zientzia Elkartearen partez eta izenean, I.F.K.: G20059135 eta Zorroagaina 11 – 201014 Donostia helbideratua, 1947an sortutako erakundea eta 2001eko azaroaren 13ko 287/2001 Dekretu bidez herri-onurako erakunde izendatua, bere Estatutu Sozialetako 23. artikulua arabera ekitaldi hau gauzatzeko behar adina ahalordez jantzia.

ADIERAZTEN DUTE

LEHENIK: Azpeitiko Udalak, bere udalerrian 1936 eta 2023 urte tartean eskubide demokratikoen inguruan, udalerriaren eremuan, euskal kultura eta gizartearen alor nagusien inguruan ikerketa prozesu bat bultzatu nahi duela. Hainbat bizilagunen eskubideak urratuak izan zirela eta urratuak izaten jarraitzen dutela, eta udala, ahal den neurrian, arlo honetan gertatukoaren egia ezagutzeko beharrean aurkitzen da.

BIGARRENIK: 1947an sortua den Aranzadi Zientzia Elkartearen estatutu-helburuetako bat dela zientzia-ikerketak eta azterketa teknikoak gauzatzea natur inguruneari eta giza inguruneari berez dagozkien arazo eta aferetan, dela horren alderdi hutsean dela horren alderdi aplikatuan, baita dagozkion ezaupideak eta eginiko ikerketen emaitzak jendarteratzea eta Arkeologia, Etnografia eta Natur Ondarea babestu eta zaintzea ere (Elkartearen Estatutuak, 2002-03-25).

ARANZADI

zientzi elkarteak . society of sciences
sociedad de ciencias . société de sciences

Azpeitiko Udala

HIRUGARRENIK: Aranzadi Zientzia Elkarteak Irabazteko Asmorik Gabeko Erakunde bat dela, Eusko Jaurlaritzak Herri Onurako elkarte izendatua 2001eko azaroaren 13ko 287/2001 Dekretua dela medio.

LAUGARRENIK: Aranzadi Zientzia Elkarteak Gerra Zibilean desagertutako pertsonen ikerketa arkeologiko - forentsea alorrean aritu den erakunde bakarra da Euskal Herrian, arlo honetan aitzindaria izan da eta nazioarte mailan erreferentzia bihurtu da. Hori dela eta sari desberdinak jaso ditu, hala nola Eusko Jaurlaritzak ematen duen giza eskubideen alorreko René Cassin izeneko saria, Gipuzkoako Foru Aldundiak bere antropologia saileko zuzendaria den Francisco Etxeberriari emandako Gipuzkoako giza eskubideen saria eta Sabino Arana Fundazioak alor honetan egindako lanei esker emandako saria.

BOSTGARRENIK: Aurreko urteetan Aranzadi Zientzia Elkarteak eta Azpeitiko Udalak elkarlanean hainbat ikerketa eta argitalpen gauzatu dituzte *errepresio frankista eta giza eskubideen urraketei buruz*. Hitzarmen honekin gertatutakoaren ezagueran eta hedapenean sakontzen jarraitu nahi dugu eta giza eskubideen hiru oinarri nagusiak gureak egin: egiarako, justiziarako eta erreparazioarako eskubidea. Horretarako, zenbait ikerketa eta hedapen lan ezartzen ditugu datorren urteetarako.

SEIGARRENIK: Azpeitiko Udalak eta Aranzadi Zientzia Elkarteak, Nazio Batuen Giza Eskubideen Batzordeak “egia, justizia eta erreparazioa” izeneko dotrinarekin bat egiten dutela. Eta honela, lehenengo alorrera, egiarena hain zuen ere, mugatzen da hitzarmen hau.

KLAUSULAK

LEHENA: Hitzarmenaren helburua.

Honako hitzarmen honen helburua “Azpeitiko Udalaren” eta “Aranzadi Zientzia Elkartean” arteko lankidetzak-markoa ezartzea da, eta **“Giza eskubideen urraketeak Azpeitian eta azpeitiarren aurka, ikerketa eta zabalpena”** modu gaurkotu eta diziplina anitzeko batean bultzatzea.

Gauzatu beharreko proiektuaren xehetasunak honakoak dira.

GGEE	JARDUERA
Egiarako eskubidea: 1936tik gaur egun arte herrian gertatutako Giza Eskubideen urraketen egia objektiboaren sustapena.	Azpeitian egindako ikerketa eta argitalpenetatik abiatuta, 1936tik gaur egun arteko biktima eta aktore sozial guztiekin web bat egin, biktimak sailkatuz Eusko Jaurlaritzak Lehen Frankismoarentzat eta Gipuzkoako Foru Aldundiak 2014an ezarritako giza eskubideen urraketen mailen arabera. Azpeitiko Udalak oroimen historikoa eta oroimen berria gaiaren inguruan garatutako egitasmo guztiak identifikatuko dituen logo korporatibo bat sortu.
Egiarako eskubidea: gertatutakoaren sustapena etorkizunarekin eta herritarrek eraginez.	Web-orriaren eguneratzeak hiru ekintza nagusien bitartez: 1) herritarren arreta eta datuen zuzenketa web formulario baten bidez; 2) azken urteetan egindako elkarrizketa guztiak editatu eta web-orrian jarri elkarrizketatuaren baimenarekin; 3) oroimen historikoa eta oroimen berriarekin zerikusia duten albisteak zintzilikatzeko atal bat sortu.
Egia	Argitu gabe edo epailearen aginduz artxibatuta dauden gertaerak ikertu ospea duten adituen bitartez.
Aitorpena eta erreparazioa.	Urtero oroimen historikoa eta berriari buruzko jardunaldiak egin, oroimenaren egunarekin bat eginez (azaroak 10) eta 2 eguneko iraupenarekin.
Aitorpena, erreparazioa eta kontzientziazioa.	Oroimen historikoa eta giza eskubideen urraketak gaitzat harturik, gazteentzako ipuin, mikro-kontaketa, olerki edo eskutitz literatura-lehiaketa antolatu.
Egia eta aitorpena.	Unitate didaktiko bat egin oroimen historikoari buruz Azpeitiko ikastetxeetara eramateko.
Egia, justizia eta erreparazioa.	Eusko Gudarosteari dagokion egitasmo museologikoa idatzi. Erakusketaren irekiera Azpeitian, inplikaturako gainontzeko Udalen laguntzarekin. Azpeitia (Loiola) frankismoaren aurkako euskal erresistentziaren oroimenaren erreferentzia bihurtu.

Erreparazioa.	Udalari aitoren ekintzak aholkatu eta proposatu. Adibidez, urtero irailaren 20an (matxinatutako armada Azpeitian sartu zen eguna 1936an) edo egungo indarkeriaren biktimak aitortzeko ekintzak.
	Liburuak, dokumentuak, herriko pertsonaiak edo gertaera historikoak garatzeko aukerak.

Lankidetzaz Hitzarmena honen baitan sustatuko diren jarduerak estaltzeko behar den urteko diru-laguntza 30.000€-takoa dela kalkulatu da.

Hitzarmen hau garatzearen ondorioz euskarri batean zein bestean sortarazitako dokumentazioa erabiliko balitz, berorri buruzko erreferentzia egitea nahitaezkoa izango litzateke, "Azpeitiko Udalaren" eta "Aranzadi Zientzia Elkartearen" irudi korporatiboak barne.

BIGARRENA: Azpeitiko Udalaren betebeharrak.

- ☐ Azpeitiko Udalak urtero 30.000euroko diru-laguntza emateko konpromisoa hartzen du.
- ☐ Azpeitiko Udalak bere artxiboetan dagoen dokumentazioa kontsultatzeko beharrezkoak diren erraztasunak emango ditu.
- ☐ Azpeitiko Udalak aipatutako jarduerak bere komunikabideen bidez ezagutzera emateko konpromisoa hartzen du.

HIRUGARRENA: Aranzadi Zientzia Elkartearen betebeharrak.

- ☐ Aranzadi Zientzia Elkarteak ikerketen kalitate zientifikoa bermatzeko konpromisoa hartzen du.
- ☐ Aranzadi Zientzia Elkarteak bere urteroko kontu-ikuskapenaren eta bere jarduerari buruzko txostenaren kopia bana Azpeitiko Udalari aurkezteko konpromisoa hartzen du.
- ☐ **Giza eskubideen urraketa Azpeitian eta azpeitiarren aurka, ikerketa eta zabalpena** proiektuarekin lotutako jarduerari dagokienez, Aranzadi Zientzia Elkarteak Azpeitiko Udalaren babesletza bermatzeko konpromisoa hartzen du. Hori guztia aurretiaz baimenduta.
- ☐ Aranzadi Zientzia Elkarteak Azpeitiko kultur eta giza eragileekin elkarlanean aritzeko konpromisoa hartzen du.
- ☐ Aranzadi Zientzia Elkarteak bildutako material guztiaren kopia Azpeitiko udal artxiboan utziko du eta Azpeitiko Udalak edozein euskarri erabiltzeko eskubide osoa izango du.

LAUGARRENA: Jarraipen-batzordea.

Ezarritakoa eta koordinazioa beteko direla ziurtatzeko, hitzarmen honen jarraipen-batzorde bat eratuko da.

Jarraipen-batzordeko kideak hauek izango dira:

☞ Aranzadi Zientzia Elkartearen aldetik: Aranzadi Zientzia Elkarteko Idazkari Nagusia eta Aranzadi Zientzia Elkarteko Zuzendaritza-batzordeak izendatutako norbait.

☞ Azpeitiko Udalaren aldetik: Alkatea eta Udal Gobernuako Batzordeak izendatutako norbait.

Jarraipen-batzordea urtean behin bilduko da gutxienez eta azalpenezko izaeraz soilik, ondoko zereginak izango ditu:

📁 Gauzatu beharreko jardueren urteko azterketa eta berauen egutegia finkatzea.

📋 Hitzarmen honen garatzeko koordinazioa eta jarraipena egitea.

BOSTGARRENA: Hitzarmenaren indarraldia.

Honako hitzarmen honek ondorioak izango ditu izenpetu ondorengo egunaz geroztik, eta urte natural batean luzatuko da.

Egin den planteamendua 4 urtetarako da eta diru-laguntzen egitasmo estrategikoaren barruan proposatzen da, ondoren Aranzadirekin egingo den urteroko hitzarmen baten bitartez eratuko den partida batean. Horrela, urtero jasotako laguntza likidatu eta justifikatuko litzateke, jaso dena eta Udalaren aurrean justifikatu gabe gelditu dena itzuliz.

Jarduerak egia, justizia eta erreparazioaren inguruan antolatzen dira, gaiaren ardatz nagusiak direnak. Proposatzen diren aukera guztien artean zutabe nagusia Giza Eskubideak izanik.

Proposamenen artean adostu beharreko jarduera berriak sar daitezke, hala nola aldaketak dagoeneko daudenetan, aurrekontuetan ondorioak izango dituztelarik.

SEIGARRENA: Hitzarmena deuseztatzeko arrazoiak.

Hitzarmen hau deuseztatu ahal izango da:

α) Izenpetzen duten bi alderdiek hala erabakita.

β) Alderdiek hartutako konpromisoak larriki ez betetzeagatik.

ZAZPIGARRENA: Hitzarmenaren izaera.

Hitzarmen honek administrazio-izaera du eta berau interpretatu eta garatzeko, apirilaren 6ko 27/1993 Foru Dekretuaren xedapenei eta Ogasuneko eta Finantzetako Departamentuaren maiatzaren 19ko 327/1994 Foru Aginduari jarraituko zaie.

Aurreko atalean adierazitakoaz gain, Aranzadi Zientzia Elkarteak bere burua Gipuzkoako Foru Aldundiak burutuko dituen egiaztatze-ekimenen esku utziko du, baita Gipuzkoako Lurralde Historikoko Finantza eta Aurrekontu Erregimeneko Foru Arauko 105. artikuluan aurreikusitako finantza-kontrolerako neurrien esku eta Herri Kontuen Euskal Epaitegiaren legedian aurreikusitakoen esku ere.

Horren interpretazioaren eta betetzearen haritik auzitan jar daitezkeen gaiak-eta, administrazioarekiko auzien jurisdikzioaren arlokoak eta eskumenekoak izango dira.

ZORTZIGARRENA: Ez betetzea.

Hitzarmen honetan ezarritako baldintzetako edozein ez betetzea, hitzarmena berraztertzearen kausa izan daiteke eta, kasu horretan, hitzarmena baliogabetu eta bidegabe jasotako diru-zenbatekoak itzularaztea ekar lezake.

Ados daudenaren frogamodura, esku hartzen duten bi alderdiek honako Lankidetzaren Hitzarmen hau izenpetzen dute, idazpuruan adierazitako lekuan eta egunean.

Eta goian azaldutakoarekin ados daudela frogatzeko, bi alderdiek honako Hitzarmen honen bina kopia izenpetzen dituzte, adierazitako egunean eta lekuan.

Azpeitian, 2020ko Apirilaren 21(e)an.

Azpeitiko Udalaren izenean

Aranzadi Zientzia Elkartearen izenean

Izpta.: -Nagore Alkorta Elorza
Alkatea

Izpta.: Jokin Otamendi Azurmendi
Lehendakaria